UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. Quinam Theologi, & quomodo consulendi sunt à proregibus, & ab intrantibus in Parlamento pro resolutione iustitiæ donativi? Ex p. 1. tr. 3. res. 32.

urn:nbn:de:hbz:466:1-76429

Visual Library

RESOL. XV.

Quinam Theologi, & quomodo conſulendi ſunt à Proregibus, & ab intrantibus in Parlamentum pro reſolutione iuſtitiæ donatiui? Ex part. 1. tract. 3. Reſol. 32.

§. 1. HAnc quæſtionem tetigit pulchrè Ioan. Marquez *in ſuo Guber. Chriſtian. lib. 1. cap. 16.* vbi ſic aſſerit] *Deuenſe procurar para materias ſemejantes, los mayores letrados de los Reynos, tambien ſeria razon buſcar los mas libres de eſperanças temporales, y los que de ninguna manera auian de ſer oydos ſon vnos hombres, que viuen de deſcubrir arbitrios, con que enriquezcam los Principes, y pedir mercedes por ellos: por que de ordinario ſuelen dar en medios, ò poco iuſtificados, ò impoſſibles de reduzir à practica, demaſiado menudos, y algunas vezes indicentes. Propueſto el caſo ſe dexaran los Theologos en toda libertad, y ſe les dara à entender, que el Principe deſſea ſaber la verdad: aunque ſea contra ſu prouecho, ſin a egarles que otros Theologo han firmado en fauor del Rey, y ſeria diligentia noble, qre los Reyes hizieſſen mercedes à los, que no ſe conforman en todo con ſu prouecho, aun con mayor declaracion, que ſe le iuſtifican.* Hæc ille. Quæ omnia vtinam Principes obſeruarent. Et hæc dicta ſufficiant circa materiam Parlamentorum. Faxit Deus: vt bono communi aliquando deſeruiatur.

RESOL. XVI.

An intrantes in Parlamentum quoad iuſtitiam donatiui, & Miniſtri Regis quoad iuſtitiam tributorum teneantur ſequi opinionem probabiliorem, probabili relicta?

Ex quo ſequitur, an iudex teneatur relinquere opinionem probabilem, & ſequi probabiliorem? Ex p. 1. tr. 3. Reſ. 20.

§. 1. AFfirmatiuè videtur reſpondendum ex ſententia Vaſq. *de reſt. cap. 6. § 3. dub. 5. num. 75.* cum Molf. *in ſum. tom. 2. tract. 12. cap. 22. num. 75.* Et ratio eſt: quia tales conſtituuntur, vt Iudices inter Regem, & populum, vtrùm donatiuum ſit præbendum, & tributum ſit imponendum, nécne: ſed Iudex tenetur relinquere opinionem probabilem, & ſequi probabiliorem, vt docent Tanner. *in 2. 2. diſp. 4. quæſt. 4. dub. 6 num. 118.* Filliuc. *tom. 2. tract. 21. cap. 4. num. 144.* Regin. *tom. 1. lib. 3. cap. 19. num. 99.* Valent. *tom. 3. diſput. 5. punct. 4. dub. 3.* Becanus *in part. 2. tract. 1. cap. 4. quæſt. 9. num. 14.* præter illos, quos citant, & ſequuntur Sanchez, & Bonac. *vbi infrà*, Ergo. Sed opinio contraria videtur etiam mihi probabilis, ſicut viſa eſt Sanchez, & Bonacinæ: illi *in Opere moral. tom. 1. lib. 1. cap. 6. num. 47.* huic *tract. de legib. diſput. 2. quæſt. 4. punct. 9. num. 13.* & præter ſex claſſicos DD. quos ipſi citant, tenet etiam hanc ſententiam doctus Iuriſconſultus Morla *in emporio iuris, part. 1. tit. 2 quæſt. 2.* & ex Theologis Lorca *in part. 2. tom. 1. diſput. 39. membr. 2.* Martinez *in part. 2. tom. 1. quæſt. 29. art. 6. dub. 6. concl. 2.* Aluarez *ibidem, diſp. 80. num. 12.* Delrius *in diſquiſ. mag. lib. 5. quæſt. 1. §. quia quotieſcunque.* Hieron de Rua *in ſuis controu. tom. 2. contr. 6. ſcholaſtica* Sancius *in ſelectis, diſp. 44. num. 50. & 51.* Fagundez *Præcep. 2. lib. 3. cap. 4. num.*...

Sup. hoc in tom. 8. tr. 1. Reſol. 20. 21. & in Reſ. 2. cum multis § in §. Sed hic & ſeqq & in Reſ. 25. §. Sed quia ad medium, & in tom. 9. tr. 2. Reſ. 37. curſim in §. vlt.

5. Et ratio eſt, quia Iudex videtur prudenetr agere, ſequendo opinionem Probabilem relicta probabiliori; & ob id non videtur acceptor perſonarum: nam opinio illa probabilis contulit illi facultatem iudicandi, iuxta quam maluerit opinionem: fateor tamen, primam ſententiam eſſe probabiliorem. Sed non damnarem Dominos, qui in Parlamento probarent donatiuum Sereniſſ. Regis, ſequendo opinionem probabilem, circa iuſtitiam ipſius donatiui; maximum enim onus haberent, & multis ſcrupulis implicarentur, ad cognoſcendum probabiliorem, & probabilem opinionem. Et hanc ſententiam in terminis tenet Petr. à Nauarr. *de reſtit. lib. 3. c. 1. num. 268. & 196.* Vide etiam circa præſentem materiam Suarez *de relig. lib. 5. cap. 18. numer. 19.* & Leſſium *lib. 2. cap. 33. dub. 11. numer. 42.*

RESOL. XVII.

An liceat in Parlamento exteris efficere Regnicolas? Et explanatur, quod in magnam Regni vtilitatem redundaret, vt non exteri, ſed ex natione ad beneficia aſſumantur. Ex part. 1. tract. 3. Reſ. 6.

§. 1. IN magnam Regni vtilitatem redundare, vt non exteri, ſed ex natione ad beneficia aſſumantur, docent doctiſſimi Iuriſconſulti Hiſpani, & præcipuè inter illos Olibanus *de iure fiſci, cap. 11. num. 14.* Alfonſ. de Azeued. *tom. 1. lib. 1. tit. 3. lib. 14. numer. 1. & ſeq.* Georgius de Cabedo *lib. de iur. patronatus Regiæ Coronæ, cap. 20. per tot.* Salzedo *in addit. ad pract. crim. Diaz, tot. cap. 55* Humada *in l. 13. tit. 15. par. 1. gloſſ. 2. num. 3.* Paz *in l. 3. Taur. num. 374.* Perez *lib. 1. tit. 3. leg. 18. in gloſſ. verb. que ninguno extrangero*, Ramirez *in tract. de lege regia, §. 27. num. 16.* Barboſa *in collect. tom. 1. lib. 1. tit. 5. cap. 4. num. 7.* cum aliis *in l. Eccleſia. C. de Epiſc. & Cler. & in cap. benè el 2. fin. de poſtul. Prælat.* Quem textus commendat in terminis pro caſu noſtro Luc. de Penn. *in l. quiſquis. C. de omni agro deſerto lib. 11.* vbi etiam aſſerit pro hac concluſione totam diſt. 71. Decreti facere. Et hoc etiam docent ex Theologis præter Sotum, & Salonium, Acoſta *in Bulla Bruc. quæſt. 79.* Rodriquez etiam *in Bull. Cruc. § 9. in addit. fol. mihi 158.* Rebellius *de obligat. iuſt. part. 1. lib. 3. quæſt. 4. numer. 2.* Valentia *tom. 3. diſp. 5. quæſt. 7. punct. 21.* Turrian. *in 2. 2. tom. 2. diſp. 22. dub. 5. num. 3.* Nauarr. *de reſtit. lib. 2. cap. 2. num. 165.* & Ledeſma *in ſumma, tom. 2. tract. 7. cap. 2. diffic. 6.* Et ratio eſt: quia homines naturales eius prouinciæ, communiter vtiliores ſunt Eccleſiis, & maiori affectu eas proſequuntur, maiorémque curam adhibent in earum gubernatione. Secundò, Regnicolæ magis reſident in Eccleſiis ſuis, quàm exteri, qui facilè habent occaſionem ſe eximendi à reſidentia; & ſolent commutare beneficia penſionibus impoſitis, quod redundat in damnum Eccleſiarum. Tertiò, & hoc eſt maximum argumentum, incolæ ea ſpe animantur, eorum filios litteris, ac bonis moribus imbuere, & informare, maximè cùm ipſi ſuo labore decimas, ex quibus fiunt beneficia, ſoluant. Vnde in Hiſpania, vt notat Henriquez *in ſumma, lib. 14. cap. 12. num. 6.* extraneus, eſt incapax per legem Regni ad obtinendum beneficia, ita vt ipſo facto amittat beneficia obtenta.

2. Ex his manifeſtè apparet, quàm cautè, & difficulter in Parlamento, ſint exteri inter Regnicolas admittendi; niſi qualitas perſonæ ſit ita conſiderabilis, vt hoc efficere redundaret in ipſius Regni, & Eccleſiarum vtilitatem. Sed experientia, vt plurimùm, contrarium demonſtrat. Caueant igitur, hoc facere propter humanos fauores, in damnum propriæ

nationis,